

Dosarul nr.3ra-1137/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Cazacu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Ghenadie Baidan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei, precum și a diferenței acesteia,

împotriva deciziei din data de 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a menținut hotărârea din data de 18 noiembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 04 septembrie 2020, avocatul Vladimir Kovali în interesele lui Ghenadie Baidan a depus acțiune în contenciosul administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 40/2019/23991 din 15 noiembrie 2019, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1681/20 din 25 august 2020 privind declararea inadmisibilă a cererii prealabile, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei, precum și a diferenței acesteia lui Ghenadie Baidan potrivit informației din certificatul eliberat de Direcția de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-5685265 din 22 august 2019.

În motivarea acțiunii Ghenadie Baidan a invocat că a activat în organele afacerilor interne până la 29 iunie 2015, când a obținut calitatea de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne cu o vechime în muncă de 22 ani. În temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 i s-au efectuat recalculări în vechimea în muncă cu avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie. Astfel, vechimea în muncă fiindu-i stabilită la momentul ieșirii la pensie de 24 ani, 06 luni, iar cuantumul pensiei în mărime de 50 % din soldă.

În urma efectuării recalculării vechimii în muncă reclamantul s-a adresat la Casa teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni în vederea recalculării pensiei, însă i s-a refuzat în reexaminarea pensiei, deoarece nu există temeii.

Nefiind de acord cu refuzul Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni privind recalcularea pensiei Ghenadie Baidan a formulat cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, care însă fără a verifica conținutul cererii a declarat-o inadmisibilă, deoarece a fost depusă tardiv.

În opinia recurentului refuzul este neîntemeiat, nefondat și pasibil de a fi declarat ilegal și anulat.

Prin hotărârea din data de 18 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea, s-a anulat decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 40/2019/23991 din 15 noiembrie 2019, precum și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1681/20 din 25 august 2020 cu privire la cererea prealabilă. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a stabili, calcula și achita pensia, precum și diferența acesteia, în privința lui Ghenadie Baidan potrivit informației din certificatul eliberat de Direcția de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-5685 265 din 22 august 2019. (f.d.34, 40-43)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d.37, 52-54)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 15 iunie 2021 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a menținut hotărârea din data de 18 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 87, 88-99)

Instanțele de judecată au menționat că argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că Ghenadie Baidan a depus cererea prealabilă tardiv, este neîntemeiat, ori conform art. 2, alin. (2) al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, dreptul la pensie este imprescriptibil.

Totodată, instanțele de judecată în temeiul art. 2, alin. (1), art. 13, lit. a) art.14, lit. a), art.18, lit. c), art.48 și art.54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544 din 23 iunie 1993 (în vigoare la data apariției dreptului la pensionare), în colaborare cu pct. 7, lit. g) și pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, au concluzionat că acțiunea este întemeiată, ori Ghenadie Baidan întrunește condițiile legale ca să beneficieze de recalcularea pensiei ca urmare a recalculării vechimii în muncă cu avantaje în perioada în care acesta a activat în cadrul Batalionului Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii. (f.d. 102)

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale decizia contestată este neîntemeiată și posibilă de a fi anulată, ori instanța de apel la

examinarea apelului pripit a admis acțiunea, fără a examina minuțios actele normative în vigoare, care reglementează obiectul litigiului.

Autoritatea recurentă a susținut că activitatea lui Ghenadie Baidan în izolatorul de detenție al DP Chișinău nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, prin urmare organul de asigurări sociale întemeiat a respins cererea privind recalcularea cuantumului pensiei.

La 17 noiembrie 2021 avocatul Vladimir Kovali în interesele lui Ghenadie Baidan a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, menționând că materialele cauzei atestă că perioada de activitate a lui Ghenadie Baidan în cadrul Batalionului special de escortă și pază al DP mun. Chișinău, urmează a fi calculată cu înlesniri și stabilită vechimea în muncă de 24 ani, 04 luni și 13 zile.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 iunie 2021.

La 09 iulie 2021, în termen, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recursul nemotivat. (f.d. 101-102)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din data de 15 iunie 2021 a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 29 septembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la fila dosarului 105.

Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor legale și la 15 octombrie 2021 prin intermediul poștei electronice a Curții Supreme de Justiție a depus motivarea recursului, semnată electronic. (f.d.110-112)

Examinând temeiurile invocate în recurs și din referință în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special”

denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh